Rendalen kommune

Årsplan 2018/2019

Rendalen Barnehage

Rendalen kommunes verdier; *Åpenhet – Raushet - Engasjement*

Innholdsfortegnelse

1.0 FORORD 3

2.0 Pedagogisk platform 4

3.0 Faglig platform 6

4.0 Organisering 10

5.0 Årshjul for Bergset og Åkrestrømmen 11

6.0 Temaarbeid på avdelingene 13

10.0 Samarbeid mellom hjem og barnehage. 18

11.0 Overganger. 19

12.0 Vurdering og dokumentasjon 20

1.0 FORORD

Kommuneplanens samfunnsdel er Rendalens overordnede styringsdokument og *Oppvekstplanen* tydeliggjør hva det skal legges vekt på i planperioden. I tillegg har Rendalen Barnehage en *Virksomhetsplan* som er med å sikre progresjon og sammenheng i barnas læring og opplevelser gjennom hele barnehageoppholdet. Rammeplanen for barnehager er en forskrift til Barnehageloven som gir utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og arbeidsoppgaver. Alle barnehager skal utarbeide en årsplan som tar utgangspunkt i Rammeplanen. Årsplanen skal konkretisere barnehagens valg og begrunnelser basert på kunnskap om barnets utvikling og læring. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet i barnehagen. Den gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre og andre, og den skal godkjennes i samarbeidsutvalget.
Dette barnehageåret har vi valgt å ha hovedfokus på kultur for læring, barn og barndom og barns medvirkning som det står mer om i årsplanen.
Alle avdelingene har ett gjennomgående tema for hele året som presenteres i årsplanen. Det utarbeides periodeplaner med utgangspunkt i tema med mål, innhold og voksenrollefokus. Periodeplaner blir lagt ut på MyKid.

Vi gleder oss til et nytt og innholdsrikt år ☺

Rendalen Barnehage, august 2018
Hilde Røe Nytrøen, styrer

2.0 Pedagogisk platform

2.1.1 Verdier, visjon og overordnet mål

RENDALEN KOMMUNES VERDIER:

ÅPENHET RAUSHET ENGASJEMENT

OPPVEKSTSEKTORENS VISJON: **ALLE SKAL MED**

HOVEDMÅL FOR RENDALEN BARNEHAGE:

TRIVSEL, LEK OG GLEDE DANNER GRUNNLAGET FOR BARNAS FREMTIDIGE SKATTEKAMMER

HOVEDFOKUS

KULTUR FOR LÆRING (KfL)

Kultur for Læring er et felles utviklingsprosjekt for skole- og barnehagesektoren i Hedmark. Det faglige ansvaret ligger hos Senter for praksisrettet utdanning (SePu) og Fylkesmannen i Hedmark har det administrative ansvaret. Målet er å videreutvikle barnehagens pedagogiske praksis slik at barna får realisert sitt potensial for trivsel, utvikling og læring.
Det skal gjennomføres 3 spørreundersøkelser i prosjektperioden 2017-2021. Personalgruppa vil arbeid systematisk med analyse av resultatene fra spørreundersøkelsen og utvikle ulike tiltak til videreutvikling av den pedagogisk praksisen.

BARN OG BARNDOM

Barndommen har en egenverdi som skal anerkjennes og ivaretas. Trivsel, lek og vennskap er nøkkelord for barn i barnehagen. Barn skal få mulighet til å utvikle et positivt forhold til seg selv og omgivelsene. Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn.
For barna i vår barnehage betyr dette:

- *Barna skal møte ansatte som snakker med dem og ikke bare til dem.*
- *Lek og aktivitet skal gis tid og rom og respekteres. De ansatte lytter til det barna sier før de trekker egne konklusjoner.*
- *Alle barn skal bli sett hver dag og oppleve gode relasjoner til andre barn og ansatte.*
- *Barna skal oppleve seg selv som gode nok og bli anerkjent for den de er.*
- *De ansatte støtter opp om gode valg, veileder barna i samspill med andre og roser prososial atferd.*
- *Barna skal lære å stole på seg selv.*
- *De ansatte er rollemodeller.*

BARNS MEDVIRKNING

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. Barnehageloven §§ 1 og 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal kunne erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

For å kunne møte barn slik at de erfarer at det er rom for medvirkning ut ifra egne premisser, må personalet være støttende og lyttende, se barn som aktive, uttrykksfulle deltagere og samtidig beskytte/ vise omsorg og ta ansvar for helheten.

Samtidig som barn har rett til å bli hørt, så skal de ikke overlates til et ansvar de ikke er rustet til å ta. Det er de voksne som har ansvaret og må bruke sin vurderingsevne, slik at barn også kan slippe å bestemme/ medvirke.

For barna i vår barnehage betyr dette at:

- Personalet tar barna på alvor og er åpne for barnas innspill. De ansatte skal være lydhøre å vise respekt for barnas valg og ønsker. Både verbale og non-verbale uttrykk er like viktige.
- Planer skal legges utfra barnas interesser. Personalet skal legge til rette å være tilgjengelige for barna i lek og under aktiviteter.
- Det er viktig at alle blir sett og hørt. Konflikter løses i fellesskap.
- Personalet skal si JA. Hvilken grunn har vi for å si nei?

3.0 Faglig platform

3.1 Barnehagelov

§ 1 FORMÅL

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som et grunnlag for allsidig utvikling.

3.2 Rammeplan for barnehager

I Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver har leken en sentral plass. Den er tydelig på barnehagens forpliktelser og inneholder plikter for barnehagens personale. Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller. Rammeplanen er tydelig på de voksnes ansvar og forpliktelser og den presiserer ansvaret de ansatte har for å forebygge, stoppe utestenging og mobbing blant barna.
Samarbeidet med barnas hjem skal ligge til grunn for virksomheten og barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg og lek, læring og danning er sentrale deler. I tillegg er sosial- og språklig kompetanse og fagområder viktige deler av barnehagens læringsmiljø.

3.2.1 Barnehagens verdigrunnlag

Verdigrunnlaget er grunnmuren for alt pedagogisk arbeid i barnehagen som skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i å medvirke i fellesskapet er også viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.
De ansatte må vise barna respekt for sin opplevelsesverden, evne å ta deres perspektiv og møte de som individer. Personalet må være sensitive og nær på barna. Barn må anerkjennes, oppmuntres og roses, og de gode empatiske handlingene må vektlegges. Barna må møtes som likeverdige samtalepartnere og oppmuntres til å gi uttrykk for sine tanker og meninger.
Barnehagen skal støtte, styrke og følge opp barn fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger. Variasjoner i verdier, religion og livssyn skal synliggjøres. Personalet må være oppmerksomme på handlinger som kan tolkes som mobbing. Barnehagehverdagen skal tilrettelegges slik at den veksler mellom aktivitet og hvile. Barnets beste skal ha fokus.

3.2.2 Omsorg, danning, lek og læring

Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.
Omsorg: Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal alle oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barn og personalet og mellom barn, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.
Danning: Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. I Rendalen Barnehagen skal de ansatte hjelpe barna til å reflektere over egne og andres handlinger og utvide deres perspektiv. Det kan gjøres ved å stille utvidede spørsmål og utfordre barna til å sette ord på tankene og følelsene sine. Vi skal være støttende og åpne for barnas meninger.
Lek: Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. De ansatte i Rendalen barnehage skal støtte, stimulere og skape et inkluderende miljø der alle kan delta. Barn som faller utenfor lek må også støttes og følges opp.
Læring: Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Tilpasset aktivitet bidrar til at barn opplever mestring og får noe å strekke seg etter slik at det skjer en læring og utvikling.

3.2.3 Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. Barna skal få erfare å være betydningsfulle og få være i et positivt samspill med barn og voksne. Personalet i barnehagen skal støtte barna i å få oppleve vennskap og lære å beholde venner. De skal forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestengning, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

3.2.4 Kommunikasjon og språk

Kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Barna skal støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening gjennom dialog og samspill. Personalet må respondere, anerkjenne og verdsette barnas ulike uttrykk, stimulere barnas verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og samtaler. Rollen som språklig forbilde er viktig. I dette arbeidet, som i alt annet arbeid, må personalet være tett på barna slik at de kan fange og følge opp barna. Personalet må oppmuntre til at flerspråklige barn bruker sitt morsmål samtidig som norskspråklig kompetanse fremmes.

3.2.5 Sosial kompetanse

Sosial kompetanse er nøkkelen til trivsel i fellesskapet i barnehagen og består av et sett ferdigheter som er vesentlig å mestre og som naturlig inngår i en helhet i barns samspill. Sosial kompetanse er en forutsetning for verdsetting, vennskap og sosial integrering og en ressurs for å mestre stress og problemer. Det er også en viktig faktor for å motvirke utviklingen av problematferd. Sosial kompetanse innebærer at barnet evner å ta andres perspektiv, viser omsorg, inngår på en positiv måte i grupper (for eksempel i lek), hevder seg selv på en rimelig måte men samtidig avpasser sin atferd etter den sosiale konteksten. Det er balansen mellom omtanke for andre og ivaretakelse av seg selv som utgjør selve kjernen i sosial kompetanse, og som også gjør at denne kompetansen er svært kompleks.

3.2.6 Rammeplanens fagområder

Fagområdene i Rammeplanen gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene er i stor grad de samme som barn senere møter som fag i skolen. Ved hjelp av progresjonsplanen for fagområdene (jmf. Virksomhetsplanen for Rendalen barnehage) skal vi tilføre barna grunnleggende kunnskap innen alle fagområder.

Kommunikasjon, språk og tekst: Fagområdet skal bidra til at barn får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.

Kropp, bevegelse, mat og helse: Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse.

Kunst, kultur og kreativitet: Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen skal legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid.

Natur, miljø og teknologi: Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturresursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling.

Antall, rom og form: Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling.

Etikk, religion og filosofi: Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger.

Nærmiljø og samfunn: Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

4.0 Organisering

3.1 Hus, avdelinger og ansatte

Åkrestrømmen

Solsikka	Pedagogisk leder	Trine Lill Storbakken
Tlf 45637643	Pedagogisk leder	Heidi Ulvmoen
	Fagarbeider	Eline Fiskvik Nabben
	Assistent	Anita Bredin
Marihøna	Pedagogisk leder	Veronika Bredin
Tlf. 456337639	Pedagogisk leder	Gro Strønen
	Assistent	Tove Aasbrenn
	Fagarbeider	Bodil Lau

Bergset

Synnatel	Pedagogisk leder	Sissel Negaard Hjellup
Tlf. 456337641	Pedagogisk leder	Nina Bjøntegaard
	Pedagogisk leder	Gro Strønen
	Fagarbeider	Lillian Skjærstad
	Fagarbeider	Aud Irene Bakken
	Assistent	Anita Bredin
	Fagarbeider	Kees Siep
Vestatel	Pedagogisk leder	Christina Emilie Jensen
Tlf. *456337650*	Pedagogisk leder	Kees Siep
	Assistent	Wenche Nordmoen
	Assistent	Else Marit Røe

Styrer	Tlf. 95070626	Hilde Røe Nytrøen
	hilde.roe.nytroen@rendalen.kommune.no	
Nestleder	Tlf. 90854380	Nina Bjøntegaard
	Nina.bjontegaard@rendalen.kommune.no	

E-post: rendalen.barnehage@rendalen.kommune.no

5.0 Årshjul for Åkrestrømmen og Bergset

Dato/uke	Aktivitet/ hendelse
August	
15.08.18	Velkommen til nytt barnehageår!
27.08.18	Planleggingsdag- barnehagen er stengt
September	
04.09.18	«Høstsuppe»- bli kjent efta for barn og foreldre på Bergset
06.09.18	Fjelltur på Bergset
	«Høstsuppe»- bli kjent efta for barn og foreldre på Åkrestrømmen
Uke 36	Friluftslivets uke
Uke 38	Brannvernuke
Uke 39	Høsttur på Åkrestrømmen
25.09.18	Planleggingsdag – barnehagen er stengt. Felles skolering i Nord- Østerdal, Kultur for læring.
Oktober	
03.10.18	Møte i FU og SU
08.10.18	Markere Verdensdagen for Psykisk helse, teaterforestilling
Uke 41	Høstferieuke på skolene
Uke 42	Foreldremøte på Åkrestrømmen og Berget
23.10.18	Høstfest på Bergset
November	
	Musikalsk fuglefabel, Rasmus og Robin besøker kongen.
	Takkebakst på Åkrestrømmen.
20.11.18	Takkebakst på Bergset
23.11.18	Planleggingsdag – barnehagen er stengt
Desember	
04.12.18	Adventskaffe på Bergset
13.12.18	Luciafeiring med besteforeldre på Bergset
13.12.18	Luciafeiring med foreldre og besteforeldre på Åkrestrømmen
	Adventssamling i kirka -Synnatel
	Adventssamling i kirka og førjulsbesøk på sjukehjemmet -Solsikka
	Bergset besøker Evenstunissen og koser seg med nissegrøt etterpå.
17.12.18	Nissefest på Åkrestrømmen
F.o.m. 24.12.18- t.o.m. 01.01.19	Juleferie- barnehagen er stengt
Januar	
25.01.19	Planleggingsdag- barnehagen er stengt
	FORUT- prosjekt på Solsikka og Synnatel
Februar	
06.02.19	Markering av samefolkets dag
Uke 7	Vinteraktivitetsuke på Bergset og Åkrestrømmen

Uke 8	Vinterferieuke på skolene
Mars	
01.03.19	Karneval på Bergset og Åkrestrømmen
	Planleggingsdag, dato kommer.
09.04.19	Påskefrokost på Åkrestrømmen
11.04.19	Påskefrokost på Bergset
F.o.m. 13.04- t.o.m. 22.04.19	Påskeferie- barnehagen er stengt
April	
01.04.19	Frist for oppsigelse av barnehageplass for skolestarterne
Mai	
01.05.19	Barnehagen er stengt
17.05.19	Hipp- hurra for 17. mai! Til lykke med dagen.
30.05.19	Barnehagen er stengt- Kristi himmelfartsdag
31.05.19	Planleggingsdag- barnehagen er stengt.
	Overnatting i barnehagen for skolestarterne på Åkrestrømmen
Juni	
10.06.19	Barnehagen er stengt- 2. pinsedag
11.06.19	Sommerfest på Åkrestrømmen
13.06.19	Sommerfest på Bergset
	Overnattingstur på fjellet for skolestarterne på Bergset
Juli	
Uke 30 og 31	Barnehagen er sommerstengt.
	Lag en god sommer!

6.0 Temaarbeid på avdelingene

Årsplanen gir en kort presentasjon av gjennomgående tema som hver enkelt avdeling har valgt for barnehageåret 2018/2019. Mål, metoder, aktiviteter, sanger og bøker i forhold til tema konkretiseres i periodeplaner som utarbeides i løpet av året og legges ut på MyKid.

6.1 SOLSIKKA

Tema: BARNS MEDVIRKNING

Dette året ønsker vi ikke å ha et fast tema for hele året, men i stedet ta tak i hva barna er opptatt av og hva slags impulser de trenger og bestemme nye periodeplaner ut i fra det. F.eks. kan barna i en periode være opptatt av Ninjago, stjerner, edderkopper. Da går vi inn i dette temaet, lager opplegg rundt det. Vi fletter inn de forskjellige fagområdene i Rammeplanen, og legger til rette for god lek rundt temaet. Dette krever årvåkne og engasjerte voksne som er til stede i øyeblikket.

Vi legger opp til jevnlige samlinger hvor vi tilrettelegger for gode samtaler, slik at alle får medvirke til månedens tema. Både de som ber om ordet og de vi må oppmuntre til å ytre seg. Alles meninger er like viktige. Temaplaner blir lagt ut på MyKid, for hver nye periode. Ikke nødvendigvis en gang i måneden, men så lenge det er naturlig at temaet varer.

I Rammeplan for barnehagen står det om barns medvirkning:
«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for å oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet»

Vi ønsker å fortsette med Steg for Steg; et opplegg som har til hensikt å øke barns sosiale kompetanse gjennom å øve på ferdigheter i empati, problemløsning og mestring av sinne i sosiale sammenhenger. Dette kommer vi til å jobbe med både i formelle læringssituasjoner som samlingsstund og i uformelle her-og-nåsituasjoner.

På etterjulsvinteren kommer vi til å jobbe med Forut barneaksjon. Forut er en norsk bistandsorganisasjon med prosjekter i Nepal, Sri Lanka, India, Sierra Leone, Malawi og Zambia. De lager gode pedagogiske opplegg der barn i Norge lærer om barn i andre land. Vi har veldig god erfaring med dette prosjektet.

Språkløyper (se s. 17) kommer vi til å bruke fast 1-2 ganger i måneden.

6.2 MARIHØNA

Tema: LEK ER LÆRING

Lek er barndommens kjennemerke. Den skal ha en fremtredende plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barn leker fordi leken er nødvendig for å vokse og utvikle seg. Leken skal være frivillig, lystbetont og ikke måltettet. Det er en fin tilstand å være i, samtidig som barnet har kontroll over sin egen medvirkning, og tar ansvar for den.
Leken er ikke bare lek – lek gir glede. Vi opplever at marihøna er en trygg omsorgsarena, og en viktig læringsarena, og faktisk den aller første delen av et utdanningsforløp.
De viktigste læringssituasjonene i barnehagen oppstår i det daglige samspillet, lek og vennskap barn i mellom, og i samspillet mellom barn og voksne.
Vi er opptatt av at de voksne skal delta i barnas lek, veilede og støtte. Vi skal delta på barnas premisser og bruke leken som en arena for læring. I praksis betyr dette at vi for eksempel kan benevne gjenstander og styrke barnas ordforråd, styrke motoriske ferdigheter, veilede i forhold til anerkjennende kommunikasjon eller øve på å vente på tur. Med andre ord vi finner «rom» i leken der vi kan forsterke barnas læringsutbytte.
For at leken skal kunne blomstre trenger barna tid, plass og noe å leke med. Den trenger også «næring» som barnet får gjennom opplevelser og erfaringer. Som for eksempel å gå på turer og innhente inntrykk eller gjennom hverdagsaktiviteter i barnehagehverdagen. Trygghet, trivsel og omsorg må ligge til grunn for at barna skal tørre å kaste seg ut i lekens verden. For at vi skulle kunne ivareta leken kan det være behov for å dele i leke grupper og innrede etter barnas behov.
Leken er vår hovedaktivitet på marihøna dette året fordi lek danner grunnlag for sosialisering, utvikling, læring og danning.

6.3 SYNNATEL

Tema: ÅRET RUNDT MED SPRÅKLEK OG VENNSKAP I FOKUS

Måned	Generelt	Spesielt	Aktiviteter
August September/ oktober	Høsten	-Tilvenning -Uteliv og motorisk utfoldelse -Friluftslivets uke -Forberede og feire barnehagen 30 år! -Brannvernuke -Språkleker/-løyper -Sosial kompetanse	Bli kjent med hverandre, ulike grupper, dagsrytmen og rutinene vi har på Synnatel. Bruke nærområdet, gå turer, plukke bær, utforske og undre oss over naturens mangfold. Bruke materialer fra naturen i formingsaktiviteter. Lage mat av høstens grønnsaker. Fokus på språkaktiviteter og vennskap alle dager hele dagen.
November/ desember/	Vinter Julen som høytid	-Språkleker/- løyper -Sosial kompetanse -Uteliv og motorisk utfoldelse -Bli kjent med jula som høytid. -Juleforberedelser	Fokus på språkaktiviteter og vennskap alle dager hele dagen. Forberede adventskaffe og luciamarkering. Adventskalender. Bake pepperkaker, lussekatter og lefse/ tynnkake, formingsaktiviteter, synge sanger og lese bøker knyttet til høytiden, smake på tradisjonsmat knyttet til jula.
Januar/ februar	Vinter Påske	-Språkleker -Sosial kompetanse -FORUT prosjekt -Uteliv og motorisk utfoldelse -Vinteraktivitetsuke	Fokus på språkaktiviteter og vennskap alle dager hele dagen. FORUT- vi møter Sivatas og familien hans igjen. Gå på ski, ake og sparke. Formingsaktiviteter i forbindelse med karneval.
Mars/ april		-Karneval -Barnehagedagen -Bli kjent med påsken som høytid -Uteliv og motorisk utfoldelse	Fokus på språkaktiviteter og vennskap alle dager hele dagen. Forming i forbindelse med påskehøytiden. Se etter vårtegn.
Mai/juni	Vår 17.mai Sommer	-Språkleker -Sosial kompetanse -Bli kjent med tradisjoner rundt nasjonaldagen vår -Uteliv og motorisk utfoldelse -Nyte sommeren som årstid	Fokus på språkaktiviteter og vennskap alle dager hele dagen. Synge 17.mai sanger, øve på leker og gå i tog til nasjonaldagen. Sommeraktiviteter/utelek

6.4 VESTATEL

Tema: ÅRSTIDENE ÅRET RUNDT

Måned	Generelt	Spesielt	Aktiviteter
September/ oktober	Høsten	-Uteliv og motorisk utfoldelse -Se på endringer i naturen -Synliggjøre de ulike årstiders særhet -Gi barna mestringsopplevelser i møte med naturen -Påkledning	Snakke om været i samling, observere temperaturskifte, synge og lære sanger om naturen og årstiden. Bruke nærområdet og gå turer, plukke bær, utforske og undre oss over naturens mangfold. Bruke materialer fra naturen i formingsaktiviteter. Lage mat av høstens grønnsaker. Erfare sesongskifte på egen kropp
November/ desember/ januar	Vinter Julen som høytid	-Uteliv og motorisk utfoldelse -Bli kjent med jula som høytid. -Juleforberedelser	Snakke om været i samling, observere temperaturskifte, synge og lære sanger om naturen og årstiden. Vi baker pepperkaker, har formingsaktiviteter, synger julesanger, leser bøker knyttet til høytiden, lage fuglemat. Smaker på tradisjonsmat knyttet til jula.
Februar/mars	Vinter Påske	-Uteliv og motorisk utfoldelse -Gi barna mestringsopplevelser i møte med naturen. -Bli kjent med påsken som høytid -Karneval	Snakke om været i samling, observere temperaturskifte, synge og lære sanger om naturen og årstiden. Aking/vinteraktiviteter Vi bruker farger knyttet til påsken i formingsaktivitet, lager påskepynt.
April/ mai	Vår 17.mai	-Uteliv og motorisk utfoldelse -Se på endringer i naturen, vårtegn -Gi barna mestringsopplevelser i møte med naturen. -Påkledning -Bli kjent med tradisjoner rundt nasjonaldagen vår.	Snakke om været i samling, observere temperaturskifte, synge og lære sanger om naturen og årstiden. Erfare sesongskifte på egen kropp Synge 17.mai sanger, bli kjent med Rendalssangen, snakke om hva som skjer på nasjonaldagen.
Juni	Sommer	-Uteliv og motorisk utfoldelse -Nyte sommeren som årstid	Snakke om været i samling, observere temperaturskifte, synge og lære sanger om naturen og årstiden. Sommeraktiviteter/utelek

7.0 Språkløyper

Språkløyper er en nasjonal strategi for språk, lesing og skriving. *Målet med språkløyper er å styrke barnehagens daglige arbeid med språklæring gjennom ulike leseaktiviteter.*

Tidlig innsats og systematisk arbeid med språk, lesing og skriving bidrar til å utvikle gode språklige ferdigheter som er avgjørende for barns lek og læring i barnehagen. God språkutvikling er også avgjørende for lesing, skriving og læring i skolealder og videre i livet.

Vekk undring med gode historier.

- Finn bøker som passer til alder og interesser.

Skap interesse for bøker.

- Etablering av gode lesevaner kan føre til at barnet får gode lesevaner når det knekker lesekoden.

Vekk lysten til å lese.

- Gjør lesetiden til noe alle gleder seg til, den kan være både hyggelig og spennende.

Styrk barnets ordforråd.

- Ved å lese for og prate med barnet styrker du barnets ordforråd. Jo oftere jo bedre.

Gi rom for gode samtaler.

- Lesetiden er perfekt til å knytte sterke bånd dere imellom. Lytt til barnet og lag rom for småprat.

Skap magiske øyeblikk.

- Gjør lesetiden til et høydepunkt og vis engasjement.

(Lesesenteret, Universitetet i Stavanger)

Barnehagebiblioteket

Rendalen Barnehage har en liten bibliotekfilial både på Åkrestrømmen og Bergset i samarbeid med Rendalen Bibliotek. Barnehagebiblioteket gir tilgang til ny og aktuell litteratur og kan bidra til å etablere gode lesevaner hos barn og foreldre. I biblioteket har barn og foreldre mulighet til å låne med seg bøker hjem.

8.0 FORUT

FORUTs barneaksjon er et pedagogisk opplegg om hvordan barn i andre land lever i forhold til oss i Norge. Opplegget skaper nysgjerrighet og engasjement for kulturer som er annerledes enn vår og fokuserer på barns ressurser, evner og ambisjoner.

9.0 Førstehjelp og brannvern i barnehagen

Førstehjelp for barnehagebarn. Røde kors har laget et pedagogisk førstehjelpsopplegg som er tilpasset barnehagebarn. Utgangspunktet er dukken Henry som er både snill og aktiv, men også en uheldig dukke som kommer ut for ulike uhell som kan skje de fleste barn.

Brannvern i barnehagen. Brannbamsen Bjørnis er et nytt nasjonalt pedagogisk opplegg om brannvern for barn i barnehagen. Brannvernpakken for barnehager består av en ryggsekk, en Bjørnisbamse og permen "Brannvernboka". Opplegget er laget med tanke på at barn kan få låne med seg Bjørnis hjem etter tur. I permen er det nyttig informasjon til foreldre, og en enkel sjekkliste barn og foreldre kan gå gjennom sammen.

10.0 Samarbeid mellom hjem og barnehage.

10.1 Samarbeidsutvalg – foreldreråd – foreldreutvalg

«For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage skal ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (SU). Foreldrerådet består av foreldre/foresatte til alle ungene i barnehagen og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppa skaper et godt barnehagemiljø. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatt, ansatte- og eierrepresentanter og skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget» (Barnehageloven § 4).

Rendalen Barnehage har ett foreldreutvalg (FU) som består av to foreldre fra hver avdeling. Målet er å ivareta foreldrenes rett til medvirkning.

FU har mandat til å ta avgjørelser i de fleste saker, uten å involvere hele foreldrerådet. To av medlemmene i FU deltar i samarbeidsutvalget (SU).

11.0 Overganger.

11.1 Tilvenning i barnehagen

Barnehagestart er en stor endring i livet for barn og foreldre. Å sørge for at barnet får en positiv opplevelse av barnehagestarten, sikrer langt på vei barnets videre trygghet og trivsel i barnehagen. Derfor er det viktig med gode og trygge rammer i tilvenningsperioden.
Rendalen barnehage har utarbeidet en plan for tilvenning. Den beskriver fasene i tilvenningsperioden, familiene får et informasjonsskriv, barna får hver sin primærkontakt og det gjennomføres en bli- kjent samtale med foreldrene. Vi ønsker en trygg og god start til beste for barn, foreldre og personale.

11.2 Overgang til ny avdeling

Barn som allerede går i barnehagen har også behov for gradvis tilvenning når det skal begynne på ny avdeling. De får også sin primærkontakt og besøker sin nye avdeling jevnlig før de begynner, slik at både barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent. Pedagogene gjennomfører en overgangssamtale for å sikre at overgangen for barnet blir best mulig.

11.3 Overgang barnehage-skole.

Barnehagen skal samarbeide med skolen om barnas overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang, jf. Barnehageloven § 2 a, opplæringslova § 13-5 og friskolelova § 5-5.
Rendalen kommune har utarbeidet «Plan for overgang barnehage-skole».
Rendalen barnehage og skolene/SFO utveksler informasjon og kunnskap som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skola/SFO.
De eldste barna har sin egen klubb en gang i uka. Det legges vekt på trening i hverdagsferdigheter, samarbeid og samspill og andre skoleforberedende aktiviteter. Vi arrangerer også møter med skolenes fadderklasser, både i barnehagen og på skolene.
Mer informasjon om overgangen kan dere finne i Rammeplanen, Virksomhetsplanen for Rendalen barnehage og i planen for skoleforberedende aktiviteter som deles ut til foreldrene til de eldste barna hver høst.

12.0 Vurdering og dokumentasjon

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Hovedmålet for vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehagelov og rammeplan. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppa er involvert i, som gir utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider med å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten (Rammeplanen 2017).

Vurdering og dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet i Rendalen Barnehage:

- Underveis- og helårsevaluering
- Månedsbrev
- Månedsplaner
- Skriftlig forberedelse til foreldresamtaler, observasjonsskjemaer
- Bruker- og medarbeiderundersøkelser
- Årsplan
- Bilder på MyKid
- Dagen i dag på MyKid
- Ulike utstillinger i barnehagen

Viser ellers til Virksomhetsplanen for Rendalen barnehage 2015- 2020 om foreldresamarbeid, vurdering og dokumentasjon.